

בבית דיזנגוף בתל-אביב נפתחה תערוכה של שישה אמנים מצפת. כפי שכבר נרמזו בעצם שם התערוכה, המכנה המשותף היחיד בין אמנים אלה הוא מקום מגוריהם, צפת, בתוספת העובדה שכולם נמצאים בשלב זה או אחר של תפיסות פיגורטיביות. המעניין הוא, ששני המשותפים האלה, שהם כה רחבים ובלתי מחייבים, מספיקים במקרה זה לתת לתערוכה 'שישה אמנים מצפת' אחידות די נעימה, למרות ההבדלים האינדיווידואליים בין האמנים. הדמות הבולטת בתערוכה זו היא הציירת חנה לוי, המציגה 14 ציורי שמן, הנמצאים על סף המעבר מפיגורטיביות למופשט. אם בציורי הדיוקנאות נשמר עדיין הקשר המחייב עם הנושא הריאליסטי, הרי ברקע של אותם ציורים כבר קיים ניסיון לחלוקה כפולה של השטח: סימנים קליגראפיים חדים וקוצניים יוצרים אווירה מכאנית מעל משטחים מלבניים, המורכבים לפי סדר דינאמי הקרוב לזה של "מרובעי הקסם". בציורי הנוף, נהפך טיפול זה לדומיננטי וקובע את אופי המצוייר. אמנם, פתרון טכני זה מאפשר תוכן מסוים ומסירת תנועה, אך קיימת סכנה של מניירה, שעמה אפשר, כביכול, לפתור כל בעיה ציורית. נראה שאפילו במספר המצומצם של העבודות המוצגות, חוזר פתרון זה יותר מדי ואולי זוהי הסיבה שדווקא הציורים הפיגורטיביים יותר כ"דיוקן עצמי" ו"ילדה" בלטו יותר מציורי הנוף.

חיה שורץ מציגה 17 ציורים שסגנונם לא נשתנה מאז תערוכתה האחרונה. לחיה שורץ נטייה חזקה לאקספרסיוניזם רומנטי, נטייה הבאה לידי ביטוי בנופים ובגוון הכחלחל האופייני. יפה מאד הציור "טבע דומם" בו קיימת תחושת אוויר וחומר מצוינת והרישום השחור והחופשי מעל הפרחים מחזק את האווירה החריפה והלירית.

ציורי השמן של אירן אברט סובלים מנטיית של הציירת למצוא חלוקת שטחים "טבעית", שתחייב את ההדגשות הטוטאליות. נטייה זו מתבטאת בחלוקה גראפית של המשטחים המגדירים את הדמויות (כגון פני אדם וכו'). הצורה הריאליסטית מחולקת לתת-משטחים כביכול "טבעיים", החסרים לגמרי הצדקה מהותית, כגון משטח אחד ללחי בפני אדם, משטח אחד לאף, שלישי ללחי השנייה וכו'. מחלוקה זו סובלים בעיקר המשטחים החופשיים, מאחר שהם, הגיאומטריים, ניתנים בקלות לחלוקה מעצם טבעם. נראה שה"פורטה" של אירן אברט הוא דווקא המומנט האורנמנטלי. יפים הציורים "דומם" ו"דיוקן עצמי". בשניהם מופיעים פרטים עיטוריים, המתמזגים היטב עם המשטחים הגדולים כדי השלמה.

סטפן אלכסנדר מגשש עדיין בדרך לחיפוש סגנון אישי. רוב ציוריו הם למעשה רישומים צבעוניים, כשהצבע משמש עיטור לא הכרחי לרישום. בציור "קרקס" בולטת גישה זו: הרישום חופשי ויפה והצבע מיותר למדי. גם בציורים בהם הרישום אינו כה בולט, ממלא הצבע רק תפקיד משנה כמחלק שטח. חיפושי הסגנון של סטפן אלכסנדר לובשים צורות שונות: ב"אמהות" זוהי חלוקת שטחים דקורטיבית מסוגנת, ב"נוף יפו" רואים קומפוזיציה מקורית,

אלא שהיא חנוקה לגמרי ע"י צבע אטום ומתקבל הרושם של "טריק" שנעשה רק למען השגת קומפוזיציה מעניינת.

פסליו של עזריאל אלברט נטולים כל גוון אישי. ליד עבודות מעניינות כ"קומפוזיציה" ו"פצוע", נמצאים פסלים שבמקרה הטוב ביותר אפשר לומר עליהם שהם חובבניים. עבודה כ"איילות" אינה ראויה להיות מוצגת כלל. ב"קומפוזיציה" קיים משחק נאה בין הנפח הפנימי, העובר דרך הפסל, ובין זה המוגדר ע"י הפסל עצמו. אותו פתרון נמצא גם בפסל "פצוע", אם כי בשניהם אינה קיימת המשכיות של יחס נפחים זה, אם נתבונן בהם מצדדים שונים.

על פסליו של אהרון פריבר אפשר לומר שהם קורקטיים מאוד ו"פריבריים" מאוד, ודומה שכבר ראינו עבודות כאלה של הפסל לפני שנים רבות. אותו עיבוד, אותה נטייה לנפחים נקביים-עגולים ומכוונים פנימה, אין זו דווקא נטייה אינטרוורטיבית, אלא פשוט קירבה לפנים העגול וסלידה מעולם תוקפני גם יחד, ומכאן הפתרונות הכדוריים של רוב פסלי פריבר.